

Noodplan voor de ziekenhuizen

Genoeg beloftes.

Extra handen en een loonsverhoging nu!

Beloftes

Alda Dalla Valle van de Nationale Federatie van Verpleegkundigen van België (FNIB) was dinsdag 20 oktober behoorlijk kwaad in de RTBF-studio: "Na de eerste golf hebben de ministers veel beloftes gedaan. Ja, jullie zijn van essentieel belang. Ja, jullie hebben een zwaar beroep. Ja, we zijn jullie erkenning verschuldigd. Ja, jullie krijgen een premie. Maar we kregen niets, niets!" De ministers beloofden nochtans veel.

→ In juni bevestigde het Federale Parlement het Zorgpersoneelfonds, een investering van 400 miljoen euro om minstens 5.000 extra zorgverleners aan te werven.

→ In juli ondertekende minister van Volksgezondheid Maggie De Block een akkoord voor de investering van 600 miljoen euro in de gezondheidszorg, waarvan 500 voor de loonsverhogingen en 100 voor de verbetering van de arbeidsomstandigheden (verlof, opleiding, enz.).

Vandaag, maanden later, kwam er nog geen euro vrij. Noch voor de aanwervingen, noch voor de lonen, terwijl de sector op instorten staat. Iedereen is het er over eens dat we te maken hebben met een uit de hand gelopen gezondheidsramp.

Desondanks zei de nieuwe minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke (sp.a) zondag 18 oktober op RTL dat de financiële middelen "niet van de ene op de andere dag kunnen worden vrijgemaakt." Vier dagen later voegde hij daar in het parlement nog "ik wil niet improviseren" aan toe. Gezondheidswerkers moeten nochtans dag en nacht improviseren om deze gezondheids crisis te trotseren.

Er zijn weldegelijk oplossingen mogelijk. Twaalf jaar geleden kon men op één nacht tijd miljarden euro's vrij te maken om de banken te redden. "De gezondheidswerkers moeten worden beschouwd als een bevolking die door een ramp getroffen werd", aldus Alda Dalla Valle. "De beloofde financiële middelen moeten nu worden vrijgemaakt."

"We hebben handschoenen, geef ons handen!"

De minister van Volksgezondheid moet onmiddellijk actie ondernemen om:

- een maximum aantal verzorgers aan de frontlinie te behouden. Tijdens deze tweede golf, maar ook daarna. We kunnen het ons niet veroorloven om de 25 % zorgwerkers die overwegen om van beroep te veranderen te verliezen;
- een groot aantal opgeleiden overtuigen om de rangen van de zorgsector te vervoegen. We moeten hen stimuleren, motiveren, aanmoedigen met financiële middelen en hen de garantie geven dat ze werk en gezinsleven zullen kunnen combineren.

Niet genoeg verpleegkundigen?

De minister van Volksgezondheid zegt dat het niet mogelijk is om snel een groot aantal verpleegkundigen te vinden. Is dat waar? Hoe komt dat? En wat moet er gebeuren?

1. Er zijn veel mensen met een opleiding tot verpleegkundige in België: 11 per 1.000 inwoners. Dat is ver boven het Europese gemiddelde van 8,8. In 2017 studeerden 6.357 verpleegkundigen af, veel meer dan in andere landen.
 2. Als er voldoende mensen zijn opgeleid, hoe komt het dan dat er toch een tekort aan personeel is in de zorgsector? Wel, 143.000 mensen met een opleiding tot verpleegkundige zijn actief op de arbeidsmarkt: 124.000 werken in de zorgsector (waaronder 75.000 in ziekenhuizen), maar 19.000 werken in een andere sector. 2 19.000 actieve mensen, die de roeping hadden om anderen te verzorgen, zijn nu dus iets anders aan het doen. Tijdens deze gezondheids crisis zouden we er alles aan moeten doen om hen terug te overtuigen om in de zorgsector aan de slag te gaan.
 3. De gemiddelde duur van de loopbaan van een verpleegkundige is extreem kort: 14 jaar voor het geheel van de verpleegkundigen (en slechts 5 tot 7 jaar voor specialismen zoals intensive care, spoedeisende hulp en operatiekamers). Dit is te wijten aan de arbeidsomstandigheden, de lage lonen en de voortdurende frustratie dat men patiënten niet kan behandelen zoals het hoort.
- Het hoofdprobleem blijkt dus de zeer hoge uitstroom. Om daar iets aan te doen stelt de PVDA een plan voor met 9 dringende maatregelen en 4 maatregelen die kunnen worden aangepakt na de tweede golf.

9-punten noodplan van de PVDA

1° Onmiddellijke toepassing van de in juli geplande loonsverhoging voor het ziekenhuispersoneel. Dit komt neer op een budget van slechts 83 miljoen euro.

2° Garantie aan al het ziekenhuispersoneel dat men niet zal werken tot 67 jaar. Werken in een ziekenhuis is een zwaar beroep, je kunt niet tot je 67e in de sector werken. De PVDA vraagt om na 40 jaar loopbaan te kunnen stoppen met een volledig pensioen vanaf 60 jaar.

3° Het Zorgpersoneelfonds 2020, dat in juni werd gestemd, moet onmiddellijk ter beschikking worden gesteld van de ziekenhuizen. Hierdoor kunnen 5.000 extra mensen in dienst genomen worden, wat neerkomt op één persoon per afdeling.

4° Het Zorgpersoneelfonds moet worden verdubbeld. Dit komt neer op een extra budget van 403 miljoen euro voor de inzet van ondersteunend personeel (zorgkundigen, logistiek, medisch secretariaat, schoonmaakpersoneel, enz). In sommige ziekenhuizen besteden verpleegkundigen twee derde van hun tijd aan administratieve en logistieke taken en slechts een derde aan de zorg. Investeren in zorgkundigen is ook een kans om mensen aan te trekken in ziekenhuizen die, met de nodige opleiding, binnen 3 of 4 jaar verpleegkundige kunnen worden.

5° Doe een brede oproep aan alle gediplomeerde verpleegkundigen of zorgkundigen om hen te vragen de sector te komen ondersteunen. We komen er niet met vrijwilligers of via de uitzendbureaus.

De kandidaten valoriseren door het opstarten van een crisisstatus, met goede salarisvoorwaarden, contracten van enkele maanden gekoppeld aan een loopbaanonderbreking bij de huidige werkgever, met vooruitzichten op langere termijn als de werknemer dat wenst.

Een systeem voorzien voor werkers die op ad hoc basis willen helpen, zonder hun huidige werk op te geven of een loopbaanonderbreking te nemen. Kandidaten moeten zich in elke provincie gemakkelijk kunnen melden. Een informatielijn openen voor iedereen die vragen heeft.

6° Er moet een mobilisatieplan komen voor studenten verpleegkunde en zorgkundigen, zoals in Gent. De ziekenhuizen overleggen best met hogescholen en universiteiten over de manier waarop studenten worden verwelkomd, zodat ze als stagiair worden beschouwd en alle kosten worden vergoed. De overheid moet ervoor zorgen dat 3e en 4e jaarsstudenten verzekerd kunnen worden om te assisteren in covid-eenheden. Tweedejaarsstudenten kunnen helpen als zorgkundigen in rust- en verpleeghuizen.

7° Zorg voor een uitgebreid onthaal van de kinderen van het verplegend personeel. Zo stellen we hen in staat om zorg te verlenen en zijn ze niet gedwongen om hun kinderen te kunnen opvangen, tussen onmogelijke uurroosters, quarantaines en met de sluitingen van scholen.

8° Er is eenheid van commando nodig om de patiënten en het personeel boven de winst te plaatsen. Vandaag weigeren sommige ziekenhuizen covid-patiënten om de niet-urgente zorg die meer opbrengt te kunnen behouden. De coronacommissaris Pedro Facon en zijn taskforce moeten via een ministerieel besluit de dwingende bevoegdheid krijgen om de verdeling van covid-patiënten te regelen.

9° De overheid moet een compensatie garanderen voor de financiële schade die de ziekenhuizen zullen oplopen, zoals dat ook na de eerste golf het geval was. Vandaag is de financiering van de ziekenhuizen absurd. Er is nog nooit zo veel gewerkt en toch zijn de ziekenhuizen nog nooit zo fel in het rood gegaan. Deze crisis moet aanleiding geven tot een debat over de afschaffing van de financiering per prestatie.

4 maatregelen die aan het einde van de tweede golf moeten worden opgestart

1° Een aanvullende begroting om salarisverhogingen door te voeren, met terugwerkende kracht tot de maand maart. We hebben de helden van de crisis gevierd, ze kregen applaus. Het is echt tijd om hen respect te betuigen. Dit komt neer op een budget van 333 miljoen euro, boven het al toegezegde budget voor 2021.

2° Een onmiddellijke verhoging van het minimumloon tot 14 euro bruto per uur. Dat is voor veel ziekenhuispersoneel nog altijd niet het geval. Een zorgkundige moet vaak lang wachten om dat uurloon te bereiken.

3° Het zorgpersoneel moet inspraak krijgen in het werkschema om werk en gezinsleven beter te kunnen combineren. Vandaag moet het zorgpersoneel overal mee instemmen. Juist daarom veranderen veel zorgverleners van baan.

4° De beheersnormen zijn al tientallen jaren aan herziening toe. Dit proces moet in gang worden gezet zodra deze tweede golf voorbij is.